

Vlaams
Parlement

stuk **2280** (2013-2014) – Nr. 3
ingediend op 12 december 2013 (2013-2014)

Ontwerp van decreet

inzake gezond en ethisch sporten

Verslag

namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
uitgebracht door mevrouw Els Kindt

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Philippe De Coene.

Vaste leden:

de heer Paul Delva, mevrouw Els Kindt, de heren Johan Verstreken, Veli Yüksel;

de heren Johan Deckmyn, Chris Janssens, Wim Wienen;

de heren Jean-Jacques De Gucht, Jo De Ro;

de heren Philippe De Coene, Chokri Mahassine;

mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck, de heer Marius Meremans;

de heer Jurgen Verstrepen;

de heer Bart Caron.

Plaatsvervangers:

de dames Vera Jans, Tinne Rombouts, de heer Johan Sauwens, mevrouw Katrien Schryvers;

de heren Frank Creyelman, Jan Penris, Wim Van Dijck;

de heren Peter Gysbrechts, Sas van Rouvoert;

mevrouw Yamila Idrissi, de heer Jan Roegiers;

de heren Wilfried Vandaele, Kris Van Dijck;

mevrouw Ulla Werbrouck;

de heer Luckas Van Der Taelen.

Toegevoegde leden:

de heer Erik Arckens.

Stukken in het dossier:

2280 (2013-2014) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

– Nr. 2: Amendementen

INHOUD

1. Toelichting door de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport	4
2. Algemene bespreking	6
2.1. Standpunt van mevrouw Els Kindt en de heer Johan Sauwens	6
2.2. Standpunt van mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck	7
2.3. Standpunt van de heer Jo De Ro	7
2.4. Standpunt van mevrouw Ulla Werbrouck.....	8
2.5. Standpunt van de heer Bart Caron	9
2.6. Antwoord van minister Philippe Muyters en bijkomende vragen van de commissieleden.....	10
3. Artikelsgewijze bespreking en stemming	12
4. Eindstemming	15
Gebruikte afkortingen	16
Bijlagen:	
– Overzichtslijst van alle lopende uitvoeringsbesluiten die betrekking hebben op gezond/ethisch sporten	17
– Adviesbrief van het Kinderrechtencommissariaat	21

De Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media besprak op 5 december 2013 het ontwerp van decreet inzake gezond en ethisch sporten. Het ontwerp van decreet werd op 5 december toegelicht, besproken en gestemd.

De commissie ontving op 5 december ook een adviesbrief van het Kinderrechtencommissariaat, met een aantal bedenkingen bij het voorliggende ontwerp van decreet. De adviesbrief werd als bijlage bij het commissieverslag opgenomen (zie bijlage 2).

1. Toelichting door de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport

Minister *Philippe Muylers* situeert eerst de context en de achtergrond van de decreetswijzigingen inzake medisch en ethisch verantwoord sporten.

In november 2008 werd het decreet inzake medisch verantwoord sporten (MVS-decreet) van 13 juli 2007 gewijzigd door er een luik inzake ethisch verantwoord sporten aan toe te voegen en werd dit voortaan het decreet inzake medisch en ethisch verantwoord sporten genoemd (MEVS-decreet).

In 2010 besliste de minister om het luik inzake antidoping af te zonderen en een apart Antidopingdecreet uit te werken. Het nieuwe Antidopingdecreet van 25 mei 2012 en het uitvoeringsbesluit van 19 oktober 2012 traden in werking op 14 november 2012.

Na aldus de antidopingbepalingen te hebben afgezonderd, was het zaak om richting te geven aan de overgebleven bepalingen van het MEVS-decreet. Daarbij werd gekozen om de ‘restbepalingen’ te actualiseren en een nieuw decreet inzake gezond en ethisch sporten (GES-decreet) tot stand te brengen. De conceptnota over Actieplan Gezond Sporten diende hierbij ook als referentiekader (*Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 1962/1).

De begrippen ‘ethisch en verantwoord’ moeten ertoe bijdragen om op een verantwoorde manier te sporten, met zorg voor zowel fysieke als psychische integriteit, maar ook met zorg voor de maatschappelijke verantwoordelijkheid en welzijn. Sport en sporter staan hierbij centraal.

Het is de bedoeling één kaderdecreet uit te werken dat geldt voor alle sporters, met een zo groot mogelijke responsabilisering van de sportorganisaties en de sporters zelf. De overheid wil zoveel als mogelijk positief ondersteunen en stimuleren, waarbij ook een juridische basis voor subsidiëring wordt gecreëerd. Voorts ligt de focus op het bewaken en stroomlijnen van kwaliteit. Dat betekent dat de Vlaamse overheid ook de mogelijkheid moet hebben om, indien nodig, in te grijpen bij ernstige tekortkomingen of problemen, en waar nodig in specifieke richtlijnen of sturende maatregelen te voorzien voor specifieke subgroepen of probleemgebieden.

Na een aantal inleidende bepalingen, begrippen en definities geeft hoofdstuk 3 het doel en de beginselen aan van het ontwerp van decreet. Het doel bestaat erin beroep te doen op eenieders verantwoordelijkheid inzake gezond en ethisch sporten, om zo bij te dragen tot een kwalitatieve sportbeoefening. Gezond sporten kan enkel bevorderd worden als sportorganisaties en overheid ook samenwerken. Dat principe wordt decretaal verankerd.

Er wordt bovenal ook gewerkt aan een participatief sportklimaat voor alle kinderen en jongeren. Daartoe moet rekening gehouden worden met de bijzondere positie van de minderjarige sporter. Artikel 5 is in die zin geïnspireerd op het Kinderrechtenverdrag.

Onder hoofdstuk 4 inzake gezond sporten, krijgen de sportorganisaties een zorgplicht toebedeeld. Ze worden geacht redelijke inspanningen te leveren om gezond sporten te bevorderen. Dat behelst volgens artikel 6 minstens preventieve maatregelen nemen betreffende de psychische en fysieke integriteit. Artikel 7 legt het verschaffen van toegankelijke en relevante informatie op als opdracht bij de sportorganisaties, op basis van het niveau en de behoefte van de sporters, zodat iedereen over de juiste informatie en inzichten kan beschikken en de juiste attitude kan aanmeten.

Het sportmedische geschiktheidsonderzoek heeft uitsluitend als doel de lichamelijke geschiktheid van een potentiële sporter te onderzoeken met het oog op sportbeoefening. Er wordt geen algemene verplichting opgelegd vanuit de overheid, maar de sportorganisatie kan het wel opleggen naar eigen inzicht, naargelang van de sport, leeftijd van de sporter, aard of intensiteit van de sport. Het kan ook een vereiste zijn om reglementair aan internationale voorwaarden te voldoen.

In hetzelfde hoofdstuk wordt ook de rol van de artsen en de kwaliteitsstandaarden geduid. Men stapt af van het bestaande systeem van de erkenning van keuringsartsen en keuringscentra. Aangezien er wel nog kwaliteitscontrole verwacht wordt, wordt de mogelijkheid voorzien om richtlijnen, standaarden en protocollen te valideren of te hanteren. Op grond daarvan kan men dan voorschrijven dat die gehanteerd worden voor een sportmedisch geschiktheidsonderzoek, of dat er een bijzonder protocol geldt voor een bepaalde sporttak of niveau van sportbeoefening.

Algemene regels of grenzen van gezond sporten zijn moeilijk vooraf vast te leggen. Het lijkt de minister ook zinloos bepaalde sporttakken of -activiteiten te viseren. In geval van bijzondere risico's waarbij de fysieke of psychische integriteit van de sporter in het gedrang zou komen, wordt het mogelijk om grenzen of voorwaarden te stellen aan de beoefening van sporten. Dat kan bijvoorbeeld gaan om leeftijdsgrenzen, opleiding of begeleiding, aanwezigheid van een arts enzovoort. De Vlaamse overheid zou kunnen interveniëren als er bijvoorbeeld iets zou mislopen of als wetenschappelijk onderzoek uitwijst dat een ingrijpen noodzakelijk is.

Bij ethisch sporten ligt de nadruk op de rol die de sportorganisaties zelf kunnen en moeten spelen. In het verleden werd gewerkt via een open coördinatiemethode waarbij de sportorganisaties gestimuleerd werden tot verhoogde aandacht voor sport-ethische thema's. De methode heeft heel wat in beweging gezet, erkent de minister, maar het is tijd voor een evolutie naar accenten op inhoud en het delen van informatie. De minister wil de stap zetten naar lerende netwerken inzake het ethische aspect. Na breed overleg zou het ook mogelijk moeten blijven om in dit verband een aantal richtsnoeren op te leggen. Deze mogelijkheid is voorzien in het ontwerp van decreet, en de eventuele richtsnoeren worden meer ingekapseld in de lerende omgeving.

De Vlaamse overheid beschikt over de mogelijkheid om, wat betreft de praktijk of het beleid rond ethisch sporten, kwaliteitsstandaarden vast te leggen voor een of meer vormen van sportbeoefening. Dat is opgenomen in artikel 11.

Wat betreft expertise, beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling, kan de Vlaamse Regering, net als met het MVS-decreet van 13 juli 2007, voor een of meer domeinen expertencommissies oprichten. Een voorbeeld is de Expertcommissie Risicovechtporten. Ook organisaties voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling kunnen worden erkend. De overheid meent via die weg eventueel de sportwereld te kunnen ondersteunen qua expertise.

Welke middelen zijn er ingeschreven ter ondersteuning en financiering? Budgettair kan de overheid inspanningen leveren in een brede waaier van initiatieven ter bevordering van het gezond en ethisch sporten, het sportmedische onderzoek, organisaties voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling, de deelname aan lerende netwerken, wetenschappelijk onderzoek enzovoort. De recurrente middelen voor gezond en ethisch sporten komen van twee begrotingsartikelen. Voor 2014 is er 1.672.000 euro VAK en VEK ingeschreven op HB0/1HF-G-2_B/WT en 81.000 euro variabel krediet staat op HB0/1HF-G-4-B/WT, het begrotingsfonds. De middelen voor dopingbestrijding zitten ook vervat in deze begrotingsartikels.

Andere bepalingen omvatten eveneens wijzigingen ten opzichte van de bestaande toestand. Zo gebeurt de bestraffing in het kader van gezond en ethisch sporten op een administratieve wijze. Een depenalisering van gezond en ethisch sporten moet de handhaving korter op de bal zetten. De administratieve maatregelen ten aanzien van organisaties die ook in het MVS-decreet van 2007 al waren opgenomen, worden overgenomen.

Samengevat drukt het kaderdecreet uit dat gezond en ethisch sporten sterk gelinkt is aan verantwoord en verantwoordelijk sporten, met zorg voor de fysieke en psychische integriteit en tegelijk aandacht voor de maatschappelijke verantwoordelijkheid en het sociaal welzijn. Sport en sporter staan zonder meer centraal. In het licht van een geïntegreerde benadering van gezond en ethisch sporten wordt benadrukt dat gezond en ethisch sporten geïntegreerd deel uitmaakt van alle initiatieven tot sportbeoefening, de organisatie van sport en het sportbeleid. De overheid moet vooral een stimulerende factor zijn die oog heeft voor kwaliteit via kwaliteitsstandaarden, basisverplichtingen, lerende netwerken, expertise en beleidsondersteuning. De mogelijkheid tot sturend, corrigerend of sanctionerend optreden waar nodig, blijft bestaan.

2. Algemene bespreking

2.1. *Standpunt van mevrouw Els Kindt en de heer Johan Sauwens*

Mevrouw *Els Kindt* verwijst naar het in 1990 van kracht geworden en vooruitstrevende MVS-decreet onder voormalig CVP-minister Hugo Weckx. Het omvatte maatregelen inzake preventief medisch sportbeleid en antidopingbeleid. Gestaat nam het belang van antidopingbeleid toe en de uitbouw van WADA. Met de terecht toegenomen aandacht voor kinderrechten en de feiten rond kindermisbruik, werd hieraan ook een luik inzake ethisch sporten toegevoegd tijdens de vorige legislatuur. De decreetgever erkende daarmee het belang van een proactieve bijdrage aan bewustmakingsprocessen onder sporters, federaties en het ruime publiek.

Na 25 jaar is het MVS-beleid dan een volwaardig onderdeel geworden van het sportbeleid. Er is behoefte aan maatwerk en de logische reactie op een aantal maatschappelijke problemen was een apart Antidopingdecreet voor het regelen van het antidopingbeleid. Het hervormingsverhaal wordt afgerond met het tweede ontwerp van decreet, dat een aangepast en geactualiseerd kader schept voor gezond en ethisch verantwoord sporten. Het kan ook enkel een kader scheppen, omdat geen van beide aspecten bij wet of decreet kan worden opgelegd. De sporters zelf moeten instaan voor de realisatie, gestimuleerd door sportclubs en -federaties. Het ontwerp van decreet schept de randvoorwaarden voor responsabilisering, en gaat pas in tweede instantie over tot sturende of controlerende maatregelen, zonder sanctionerende bepalingen op te leggen. Mevrouw Kindt is dan ook positief over het ontwerp van decreet, net als de Vlaamse Sportraad. De sportsector krijgt de vrijheid om eigen accenten te leggen, voortgaand op een ruim draagvlak in de sector zelf.

De ambitie van het ontwerp van decreet is eveneens positief, omdat het iedereen wil bereiken die zich sportief wil ontplooien. De Vlaamse Sportraad merkte in zijn advies op dat het ontwerp van decreet misschien te vrijblijvend kan overkomen. De verantwoordelijkheid voor de realisatie van de mooie doelstellingen ligt echter voor een groot deel bij de huidige minister van Sport en zijn opvolger. Zij moeten een concreet beleid voeren en voorzien in voldoende middelen. Het lid ziet echter ook een opdracht voor de minister van Onderwijs, die aandacht voor gezond sporten kan inbouwen in de opleidingen van medische en paramedische aard. Ook de minister van Welzijn heeft een rol te spelen.

De heer *Johan Sauwens* vindt het positief dat de principes duidelijk worden gesteld en dat de sector ertoe wordt aangezet zelfregulerend te werken. Er is ook voorzien in een instrumentarium om in te grijpen waar nodig. Is het mogelijk om een overzicht te bezorgen van de uitvoeringsbesluiten waarin dat meer concreet wordt gemaakt? Hoe verloopt de overgangsregeling voor de oudere uitvoeringsbesluiten vanaf goedkeuring van het voorliggende ontwerp van decreet? Zijn er al nieuwe uitvoeringsbesluiten klaar of wacht de minister af tot het nieuwe decreet tot de sector is doorgedrongen?

De Raad van State is uitvoerig ingegaan op de problematiek van de sancties. Onder de administratieve sancties zijn een aantal sancties van strafrechtelijke aard opgenomen, mede omwille van de omvang van bedragen en boetes, gecombineerd met vrij lange periodes van schorsing van deelneming aan sportwedstrijden. In hoeverre is de minister op de opmerkingen van de Raad van State ingegaan? Wie zal concreet welke sancties kunnen nemen? Voor welke rechtbanken zullen de zaken beslist worden? Een sluitende regelgeving is ter zake onontbeerlijk.

2.2. Standpunt van mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck

Mevrouw *Danielle Godderis-T'Jonck* is tevreden over het ontwerp van decreet. De begrippen 'gezond' en 'ethisch' staan eindelijk centraal in de sportbeleving. Regelmatig en gedoseerd sporten maakt mensen fitter en gezonder. Juiste informatie over gezond sporten is van wezenlijk belang. De Vlaamse overheid zette met de website Gezond sporten (www.cjsm.be/gezondsporten) in die zin al een positieve stap. Het belang van ethisch sporten en de rol van de sportfederaties daarin wordt blijvend beklemtoond. Een speciale focus op de minderjarige sporter moet daarbij in acht genomen worden.

Het ontwerp van decreet geeft een positief signaal en heeft het vooral over stimuleren, faciliteren en ondersteunen, met een verregaande responsabilisering voor de sporter en de sportfederaties. De Vlaamse Sportraad vroeg zich af of het ontwerp van decreet niet te ambitieus was, door het toepassingsgebied ruimer te zien dan de sportfederaties en ook de niet-georganiseerde sporter mee te nemen. Er wordt echter vaak zonder clubverband gesport. Zonder iets af te willen doen aan het belang van sportclubs of -federaties, wordt immers vastgesteld dat recreatieve sporters vaak geen tijd meer hebben om zich aan te sluiten of zich in een sportclub te engageren.

2.3. Standpunt van de heer Jo De Ro

De heer *Jo De Ro* steunt het ontwerp van decreet dat hij een goede evolutie noemt, veel eerder dan een revolutie. Samen met enkele partijgenoten zal hij een aantal amendementen indienen om het ontwerp van decreet performanter te maken, voornamelijk inzake het sportmedische geschiktheidsonderzoek. Deze amendementen zal hij toelichten tijdens de artikelsgewijze bespreking.

Om het voorliggende ontwerp van decreet te doen slagen, is er volgens de heer De Ro op het terrein nog heel wat parallelwerk te doen inzake sensibilisering, communicatie en

opvoeding. Naast sportfederaties en -clubs, trainers, bestuurders en sporters zal men ook ouders, pers en scholen moeten meekrijgen. Enkel als het beleid erin slaagt bruggen te bouwen tussen de sportfederaties en de administraties Sport en Onderwijs en de scholen, kan gezond en ethisch sporten breed worden uitgedragen. Ook de pers kan hierin een belangrijke rol spelen, met aandacht voor sporters die ethisch verantwoord sporten. Voor kinderen en jongeren die opkijken naar sporters die mooie resultaten boeken, kunnen zij een belangrijke voorbeeldfunctie vervullen.

2.4. *Standpunt van mevrouw Ulla Werbrouck*

Mevrouw *Ulla Werbrouck* is minder tevreden over het voorliggende ontwerp van decreet, al zijn er positieve elementen. Er is eindelijk een kaderdecreet met financiële ondersteuning en positieve en ondersteunende regelgeving inzake kwalitatieve en verantwoorde sportbeoefening. Het ontwerp van decreet wordt breed opengetrokken, en zelfs de Vlaamse Sportraad merkte op dat het wel een heel ruim toepassingsgebied kent. Het MVS-decreet richtte zich nog specifiek op de georganiseerde sportbeoefening, terwijl wat voorligt echt alles probeert mee te nemen. Het uitgangspunt van een zo breed mogelijke responsabilisering van de sportorganisaties kan mevrouw Werbrouck wel waarderen, maar de overheid zou sneller en dwingender moeten kunnen optreden.

Inzake het sportmedische onderzoek zou de overheid meer sturend en dwingend moeten optreden. Enkel sensibilisering zal de sporters er niet toe aanzetten om een sportmedisch geschiktheidsonderzoek te ondergaan. Het MVS-decreet maakte een sportmedische keuring reeds mogelijk, maar legde ze eveneens niet op. De sportfederaties konden er autonoom over beslissen. Enkele sportfederaties legden hun leden deze jaarlijkse keuring op, maar niet allemaal en ook niet op dezelfde wijze. Er is dus een grote verscheidenheid in toepassing. Het advies van de Vlaamse werkgroep Bevolkingsonderzoek stelt ter zake dat de situatie niet gestandaardiseerd is en zeer verschillend. Kwaliteitsbewaking wordt derhalve quasi onmogelijk geacht. De cijfers van de sportmedische keuringen hebben in 2011 bovendien een dieptepunt bereikt. Sporters zijn meestal bereid om verantwoord te sporten, maar iets meer sturing vanwege de overheid had mevrouw Werbrouck wel verwacht. De beslissing voor een sportmedisch geschiktheidsonderzoek wordt evenwel weer bij de sportorganisaties gelegd. De Vlaamse Regering kan echter ook kwaliteitsstandaarden erkennen of opleggen. Kan dat dan de Vlaamse aanbeveling ‘sportmedisch onderzoek’ zijn? Zou men de sportfederaties niet kunnen verplichten om hun leden zo een onderzoek te laten ondergaan? Kan de minister garanderen dat de protocollen in het kader van de aanbeveling ‘sportmedisch onderzoek’ niet ressorteren onder de Vlaamse regelgeving inzake bevolkingsonderzoek, dat er dus geen advies vereist is van de Vlaamse werkgroep Bevolkingsonderzoek, en dat er geen toestemming nodig is van de Vlaamse minister voor Gezondheidsbeleid?

Er is intussen ook een regeling uitgewerkt voor sportmedische keuring van getalenteerde sporters, zij het niet verplichtend. De erkende keuringscentra krijgen een tussenkomst en getalenteerde sporters kunnen er zich gratis laten onderzoeken. Wie dat onderzoek bij een erkend keuringsarts ondergaat, moet ervoor betalen. Dat vindt mevrouw Werbrouck een scheefftrekking.

De overheid kan een geschiktheidsonderzoek opleggen aan bepaalde doelgroepen. Is de minister dat van plan voor bepaalde getalenteerde sporters, die vooralsnog vrijblijvend een keuring kunnen ondergaan? Zal er opnieuw een toelagesysteem uitgewerkt worden?

Er gebeurt een hervorming van de erkenning van de keuringsartsen en -centra. Er waren tot nog toe vaste en variabele toelagen voor de keuringsartsen. Van dat systeem stapt men af en er worden middelen uitgespaard. Wat gebeurt daarmee? Worden ze aangewend voor

de sportmedische keuring voor bepaalde doelgroepen? Of gaan ze naar andere initiatieven? Mevrouw Werbrouck steunt het idee om de erkenning van artsen die sportmedische keuringen kunnen uitvoeren, af te schaffen en dat werkveld uit te breiden naar onder meer huisartsen. Dat vergt dan echter een kwaliteitsvolle opleiding en bijscholing. Het lid vraagt de minister om de opmerkingen van de Vlaamse Sportraad over een nauwe samenwerking met de medische en paramedische sector ter harte te nemen.

In het kader van ethisch sporten kunnen de federaties rond zes thema's werken. Ze moeten minstens één thema en minstens twee richtsnoeren implementeren. Dat is voor mevrouw Werbrouck onvoldoende. Voor de rest wordt vooral de gezamenlijke verantwoordelijkheid van de overheid en de sportorganisaties benadrukt.

Blijft het mogelijk om een Expertencommissie Risicovechtsporten te erkennen? Mevrouw Werbrouck hoopt dat de commissie blijft bestaan.

Bij het erkennen en subsidiëren van een of meer organisaties voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling inzake gezond en ethisch sporten, stelt zich de vraag of het nodig is dat uit te besteden. Dat lijkt alleen verantwoord als er ook efficiëntiewinst is. Is zowel vanuit financieel als praktisch oogpunt die overweging gemaakt?

Heeft de minister zicht op de potentiële partners of organisaties die zouden moeten instaan voor het opvolgen van het expertiseveld van respectievelijk ethisch sporten en gezond sporten?

In welke middelen wordt voorzien ten behoeve van initiatieven voor gezond en ethisch sporten? Het valt mevrouw Werbrouck immers op dat het budget voor dopingbestrijding opnieuw terugvalt. Het begrotingsfonds dat in artikel 53 van het MEVS-decreet opgericht werd, wordt opengetrokken naar een fonds ter bevordering van een dopingvrije en gezonde ethische sport. De middelen kunnen daardoor ook aangewend worden voor een initiatief rond gezond en ethisch sporten, terwijl dat voordien enkel medisch verantwoorde sportbeoefening betrof en preventie en bestrijding van dopinggebruik. In hoeverre zorgt die operatie voor budgettaire druk op de middelen? Waarom achtte de minister dit nodig?

De Raad van State formuleerde een opmerking bij de langere geldigheidsduur van de erkenning van de keuringscentra. Het MVS-decreet van 2007 wordt opgeheven en het ontwerp van decreet voorziet niet langer in de erkenning. Die erkenning kan derhalve geen rechtsgevolgen meer hebben, eenmaal het ontwerp van decreet in werking is getreden. Waarom wordt dan in een langere geldigheidsduur van de erkenningen voorzien?

Het ontwerp van decreet heeft volgens mevrouw Werbrouck een zinvol uitgangspunt, maar of het de modale Vlaming ook maar iets zal bijbrengen inzake gezond en ethisch sporten, betwijfelt ze sterk. Welke toegevoegde waarde schrijft de minister het ontwerp van decreet toe ten opzichte van het MVS-decreet? Samen met de Vlaamse Sportraad stelt het lid vast dat het ontwerp van decreet nogal vrijblijvend is. De controle van het parlement is bovendien zo goed als onbestaand.

2.5. Standpunt van de heer Bart Caron

De heer *Bart Caron* is tevreden dat het ontwerp van decreet de lange traditie met aandacht voor ethisch, gezond en verantwoord sporten verderzet. Het pedagogische karakter van het ontwerp van decreet vindt hij prima. Het is niet zo dwingend, gaat uit van een model van responsabilisering van sportactoren en -federaties, werkt met lerende netwerken en is gericht op bewustmaking. De heer Caron gelooft erin, zeker voor wat betreft de amateursport, de niet-professionele betaalde sport en sportende jongeren.

De open coördinatiemethode is vervangen door lerende netwerken. Kan de minister dat beter motiveren? De open coördinatie stamt immers uit het jeugdwerk.

Dat er ruimte blijft voor financiële stimuli, is positief, zodat ook een stimulerend instrumentarium mogelijk wordt, zoals de expertencommissie. Komt het budget voor dopingbestrijding echter niet onder druk? Hoe verhouden de nieuwe doelstellingen zich tot de bestaande dopingbestrijding die men niet wil terugschroeven?

De heer Caron sluit zich aan bij de depenalisering en de omschakeling naar administratieve sancties. Hoe zit het echter met de rechtsgang en de bevoegdheid van rechtbanken? Kan die niet oneindig uitgesponnen worden tot het sociaal onrechtvaardig wordt?

Het ontwerp van decreet zou beter dan het vorige decreet van toepassing zijn op de niet-erkende sportfederaties en -takken. De heer Caron hoopt dat het uitvoeringsbesluit ter zake nog extra elementen aanreikt. De grootste risico's situeren zich immers net in de grijze marge van de erkende en niet-erkende entiteiten.

De heer Caron vestigt ten slotte de aandacht op de adviesbrief van de Kinderrechtencommissaris (zie bijlage 2). Daarin wordt verwezen naar de klachtenlijn en het Kinderrechtenverdrag. De oprichting van het kenniscentrum wordt enerzijds toegejuicht, omdat het goede praktijken met betrekking tot de rechten van het kind aan het licht kan brengen, maar anderzijds betreurt men dat de rechten van het kind niet meer expliciet vermeld werden.

2.6. *Antwoord van minister Philippe Muylers en bijkomende vragen van de commissieleden*

Minister *Philippe Muylers* is blij met de algemene steun voor het ontwerp van decreet en beaamt dat het om een kader gaat, eerder dan het opleggen van strikte regels. Daarbinnen wordt de verantwoordelijkheid grotendeels in het veld gelegd, terwijl de overheid enkel kan ingrijpen als dat echt noodzakelijk is. Al lijkt het ontwerp van decreet nogal vrijblijvend, toch wil de Vlaamse overheid een concreet sportbeleid voeren, via een stimulerend optreden.

Het antidopingbudget kent geen terugval, er wordt gewerkt met constant beleid. Het zit mee vervat in de begrotingsartikelen 'een gezonde sportbeoefening en het vrijwaren van de integriteit van de sport op alle niveaus', waarmee zowel doelstellingen voor gezond en ethisch sporten als voor antidopingbestrijding gehaald moeten worden. Het budget voor 2014 is gedaald met 86.000 euro VAK en VEK. Het gaat hier om communicatiemiddelen voor MVS die samengevoegd worden met de algemene communicatiemiddelen voor sport onder begrotingsartikel HB0/1HF-G-2-C/WT.

Wat de geschiktheidsonderzoeken betreft, wordt het budget dat voorzien was voor getalenteerde sporters – die zich amper lieten onderzoeken – nu individueel meegegeven als ze zich laten onderzoeken.

Het meenemen van de niet-georganiseerde sporter vormde een essentieel onderdeel van de vernieuwing. Gezond en ethisch sporten beslaat elk facet van het sportdomein en dus ook elke sporter. De verantwoordelijkheid ligt wel bij die groepen zelf.

De minister is het eens met de filosofie dat ouders, pers en scholen mee betrokken worden in het sportbeleid. Hoe dat concreet te realiseren, is echter een andere zaak. Het ontwerp van decreet heeft zich in eerste instantie gericht op de sporter zelf en de sportorganisaties. Die laatste moeten, om veel te bereiken, zich zelf ook tot de sporter richten. Dat gebeurt reeds, maar verdient nog een aanmoediging.

Dat de overheid sneller moet optreden, vindt de minister dan weer niet correct. Hij is het evenmin eens met het feit dat het sportmedische onderzoek een meer dwingend karakter zou moeten hebben. In het maatwerk dat nodig is in functie van de aard van de sport, van de leeftijd van de sporter en van het inspanningsvermogen, bestaat zo een grote verscheidenheid dat dwingend optreden onmogelijk wordt of verstikkend kan werken. De mogelijkheid creëren, bottom-up, lijkt hem de enige zinvolle werkwijze. Met de stappen die zijn gezet ten aanzien van sport- en keuringsartsen, wordt maatwerk ook meer mogelijk, onder meer door de sportletseldatabanken. De sporter kan daarmee overtuigd worden van het nut van dergelijk onderzoek. Er moet kwaliteit geleverd worden bij zo een onderzoek. Wat in de voorbije jaren via de nauwe samenwerking met sport- en keuringsartsen is gerealiseerd, wordt verder doorgetrokken naar de huisartsen.

Rond het geschiktheidsonderzoek en het bevolkingsonderzoek is continu overleg gepleegd met minister Vandeurzen. De memorie van toelichting verduidelijkt de verhouding tussen beide aspecten: “Het sportmedische geschiktheidsonderzoek heeft weliswaar een preventieve functie voor specifieke risico’s verbonden aan sportbeoefening. Evenwel, die aspecten van het sportmedisch onderzoek die niet gericht zijn op de opsporing van afwijkingen die mogelijk pathologisch zijn of ziekten worden niet opgevat als een bevolkingsonderzoek in de zin van het decreet van 21 november 2003 waar het gaat om georganiseerde opsporingsacties in het kader van ziektepreventie die zich situeren op bevolkingsniveau of zich richten tot een specifieke bevolkingsgroep.”.

De Expertencommissie Risicovechtsporten blijft voorlopig gewoon bestaan. De minister is niet van plan dat op te doeken. Hij is voorstander van het permanent verruimen van de expertise en gelooft in de grote meerwaarde die het binnenhalen van de expertise van op het terrein meebrengt. Partnerschappen bieden een kans op versterking. De partners liggen echter niet vast. Net als anderen zullen de bestaande partners een dossier kunnen indienen, op basis waarvan beslist wordt met wie een partnerschap wordt aangegaan.

De erkenning van de keuringscentra blijft tot eind 2014 lopen om de overgang vlot te realiseren. De toegevoegde waarde schuilt volgens de minister in de stroomlijning van de manier van werken en duidelijkheid over wat moet gebeuren.

De sensibilisering, het informeren en de lerende netwerken noemt de minister positieve stappen. Het wederzijds leren door uitwisseling van informatie, goede praktijken en ervaring is essentieel en brengt soms meer bij dan grote onderzoeken. Regelmatige contacten met en ontmoetingen tussen partners uit de sportsector zijn in die zin onontbeerlijk. Het zou moeten gaan om een fundamentele ingesteldheid rond wederzijds leren, ondersteund met ervaring en expertise. Lerende netwerken genereren ook output. Ze stimuleren engagementen en dragen zorg voor de doorvertaling van inzichten binnen de praktijk van het werkveld. De Vlaamse Regering kan op basis daarvan een breed gedragen output koppelen aan richtsnoeren indien dat zinvol blijkt. Het moet in elk geval leiden tot methodieken, protocollen en modellen. De bedoelde elementen zijn zinvol en vernieuwend in de sector, zij het vanuit een basisprincipe van responsabilisering van de sporter zelf, via een kader dat meeneemt wat goed was en verbetering biedt waar nodig.

De lijst van bestaande uitvoeringsbesluiten zal worden voorgelegd aan de commissie (zie bijlage 1). Na plenaire goedkeuring van het ontwerp van decreet komt er een algemeen uitvoeringsbesluit. De minister wil bij de bestaande uitvoeringsbesluiten laten noteren welke men al dan niet wil aanhouden. Zo is de regelgeving rond leeftijdsgrenzen reeds opgeheven.

Momenteel zijn strafrechtelijke sancties bij dopingovertredingen veralgemeend. Een depenalisering is nodig in het kader van het brede toepassingsvlak waarmee in de toekomst zal worden gewerkt. De administratieve sancties laten meer toe om kort op de bal te spelen en verschaffen eveneens duidelijkheid en zekerheid.

De sancties bij artikel 17 waarbij de Raad van State vragen stelt, zijn van administratieve aard. De administratieve sancties waarvan sprake, zijn de aanmaning, een administratieve geldboete en een verbod voor de sportorganisaties om hun activiteiten nog in te richten. Ze slaan volgens de minister uitsluitend op de sportorganisaties en niet op de individuele sporter. Het behelst dan ook geen wijziging of verstrenging ten opzichte van wat al voorzien was in het bestaande decreet. Er werd bewust voor geopteerd om over de strafrechtelijke aard van sancties niet de polemiek aan te gaan. Wat dopingzaken betreft, is met het oog op de nieuwe WADA-code het WADA-advies gevraagd aan de voormalige voorzitter van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Rechter Costa stelde in zijn advies dat zelfs de sancties in dopingzaken geen strafrechtelijk karakter hebben.

De Raad van State stelde dat duidelijk moet worden aangegeven wat precies administratiefrechtelijk kan worden gesanctioneerd. Er is naar aanleiding daarvan wel duidelijk aangegeven welke artikelen voor sancties in aanmerking komen. De memorie van toelichting geeft aan dat het belangrijkste doel van de bepaling juist het ontradend en mogelijk sturend effect moet zijn en niet zozeer de toepassing van de sancties. Er is vooralsnog geen toepassing gebeurd van de sancties, wat het terughoudende karakter bevestigt. Mocht een procedure ooit nodig blijken, dan zouden mogelijk de Vlaamse disciplinaire organen die ook voor dopingzaken instaan, een piste kunnen zijn. Dat dient nog verder onderzocht te worden. Belangrijker is de idee van een stok achter de deur.

Mevrouw *Ulla Werbrouck* blijft de afbakening van het sportmedische onderzoek onduidelijk vinden. Zij leidt dit af uit de tegenstrijdige antwoorden op diverse schriftelijke vragen aan zowel minister Muylers als minister Vandeurzen. Het lijkt niet duidelijk onder welke bevoegdheidssfeer zich dat bevindt.

Minister *Philippe Muylers* repliceert dat er wel degelijk duidelijkheid is. Het principe is goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Het is een sportgerelateerd onderzoek in functie van de aard van de sport, de leeftijd en inspanningsintensiteit.

3. Artikelsgewijze bespreking en stemming

Artikel 1 tot en met 4

Deze artikelen worden zonder opmerkingen unaniem aangenomen met 11 stemmen.

Artikel 5

De heer *Bart Caron* verwijst nogmaals naar de adviesbrief van het Kinderrechtencommissariaat, die als bijlage bij het commissieverslag wordt opgenomen. Hij hoopt dat met deze opmerkingen rekening zal worden gehouden bij het uitschrijven van de uitvoeringsbesluiten.

Minister *Philippe Muylers* stelt dat dit geen enkel probleem vormt, en verwijst naar de memorie van toelichting die volkomen aan de verzuchtingen van het Kinderrechtencommissariaat lijkt te voldoen. Er staat dat het belangrijk is om mee te werken aan een participatief sportklimaat voor alle kinderen. Dat kan alleen als men met de bijzondere positie van de minderjarige sporter rekening houdt. In samenhang daarmee veronderstelt artikel 12 van het Kinderrechtenverdrag ook dat het kind, niet alleen als individu maar ook

als groep, het recht heeft om zijn mening te laten kennen over aangelegenheden die hem aanbelangen. Volwassenen dienen te voorzien in adequate ondersteuning zodat het kind zijn mening kan overbrengen opdat er met zijn situatie voldoende rekening kan worden gehouden.

Artikel 5 wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

Artikel 6

Dit artikel wordt aangenomen met 10 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 7

Dit artikel wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

Artikel 7/1 (nieuw)

Een amendement nr. 1, voorgesteld door de heren Peter Gysbrechts, Jo De Ro, Jean-Jacques De Gucht, Sas van Rouveroj en Bart Tommelein (*Parl. St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2280/2), strekt ertoe om een nieuw artikel in te voegen waarin uitdrukkelijk wordt opgenomen dat elke sportorganisatie het nut van een sportmedisch gelegenheidsonderzoek ondersteunt en onderschrijft en derhalve haar informatieplicht vervult. De heer *Jo De Ro* verduidelijkt dat de indieners een groter engagement wensen van elke sportorganisatie, maar geen echte verplichting willen opleggen.

De heer *Bart Caron* vindt dit een goede suggestie.

Minister *Philippe Muylers* vindt een decreet geen goede plaats voor het opnemen van een engagementsverklaring. Ze is immers niet bindend en dus niet afdwingbaar.

De heer *Jo De Ro* wijst erop dat in andere beleidsdomeinen engagementsverklaringen wel degelijk expliciet worden opgenomen in een decreet. Dat gaat minder ver dan het opleggen van een verplichting, maar lijkt wel te helpen.

Het amendement wordt verworpen met 9 stemmen tegen 2.

Artikel 8

Een amendement nr. 2, voorgesteld door de heren Peter Gysbrechts, Jo De Ro, Jean-Jacques De Gucht, Sas van Rouveroj en Bart Tommelein (*Parl. St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2280/2), strekt ertoe om aan het eerste lid een zin toe te voegen met een bepaling die de sportorganisaties ertoe aanzet om aangesloten sporters en ouders maximaal te informeren over sportgebonden medische risico's op psychisch en fysisch vlak, ongeacht of het sportmedische geschiktheidsonderzoek verplicht wordt of niet.

Minister *Philippe Muylers* meent dat het feit dat elke sportorganisatie het principe van een sportmedisch geschiktheidsonderzoek zou ondersteunen en onderschrijven, te ruim is en bovendien niet thuishoort in een decreet. Voor bijvoorbeeld een wandelorganisatie met twintigers als leden, lijkt dat niet opportuun. Dat een sportorganisatie iets dergelijks

ondersteunt en onderschrijft, hoeft volgens de minister dus niet decretaal te worden vastgelegd. De minister verwijst ook naar artikel 7, dat reeds handelt over het ter beschikking stellen van algemene informatie die nuttig en zinvol is, bijvoorbeeld inzake preventie en gezondheid. Deze bepaling is erg ruim. Derhalve ziet de minister niet in dat hetzelfde nog in het kader van het sportmedische onderzoek dient te gebeuren. De informatieplicht is immers voldoende ingeschreven.

Het amendement wordt verworpen met 9 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.

Artikel 8 wordt aangenomen met 9 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 9

Een amendement nr. 3, voorgesteld door de heren Peter Gysbrechts, Jo De Ro, Jean-Jacques De Gucht, Sas van Rouveroy en Bart Tommelein (*Parl. St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2280/2), strekt ertoe om in het eerste lid het woord “uitsluitend” te schrappen en waar alleen sprake is van “lichamelijke geschiktheid” ook “psychische” toe te voegen.

De heer *Jo De Ro* argumenteert dat in artikel 10 van het ontwerp van decreet reeds wordt verwezen naar de psychische integriteit. Ook dat aspect dient voor de indieners dus te worden onderzocht bij een sportmedisch geschiktheidsonderzoek. Het opnemen van de psychische toestand naast de fysieke, is nodig omdat beide steeds meer onlosmakelijk verbonden blijken.

Minister *Philippe Muylers* verduidelijkt dat het sportmedische geschiktheidsonderzoek bewust uitgaat van het fysieke aspect – de lichamelijke geschiktheid dus – en niet het psychische. De twee vermengen lijkt hem gevaarlijk. Men kan bijvoorbeeld moeilijk verwachten dat men gaat onderzoeken of iemand psychisch geschikt is om te voetballen.

Het amendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1, bij 2 onthoudingen.

Artikel 9 wordt aangenomen met 9 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 9/1 (nieuw)

Een amendement nr. 4, voorgesteld door de heren Peter Gysbrechts, Jo De Ro, Jean-Jacques De Gucht, Sas van Rouveroy en Bart Tommelein (*Parl. St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2280/2), strekt ertoe om in hoofdstuk 4, afdeling 2, een nieuw artikel in te voegen.

De heer *Jo De Ro* stelt dat de Vlaamse overheid en de sportorganisaties streven naar de ontwikkeling van een gecoördineerde strategie voor toepassing van het sportmedische geschiktheidsonderzoek. De Vlaamse overheid zou zich ertoe moeten engageren om via overleg, evaluaties en wetenschappelijk onderzoek de nodige stappen te zetten om een gezamenlijke strategie te bepalen in verband met dit sportmedische gelegenheidsonderzoek.

Minister *Philippe Muylers* wijst erop dat er reeds een engagement is om rond het sportmedische geschiktheidsonderzoek artsen en sportmensen samen te brengen. Dat dient echter niet in een decreet te worden opgenomen.

Het amendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 2, bij 1 onthouding.

Artikel 10 en 11

Deze artikelen worden zonder opmerkingen unaniem aangenomen met 11 stemmen.

Artikel 12

Een amendement nr. 5, voorgesteld door de heren Peter Gysbrechts, Jo De Ro, Jean-Jacques De Gucht, Sas van Rouveroj en Bart Tommelein (*Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2280/2), strekt ertoe aan §3, tweede lid, een zin toe te voegen, waarbij wordt gevraagd dat de sportorganisaties aan de Vlaamse overheid rapporteren over de genomen maatregelen en de evaluatie. Dit moet gebeuren op de wijze die door de Vlaamse overheid zal worden opgelegd. Dat zal volgens de heer *Jo De Ro* te vrijblijvende evaluaties voorkomen.

Minister *Philippe Muylers* deelt mee dat er met het oog op het beperken van de administratieve lasten, bewust niet werd geopteerd voor terugkoppelingen en evaluatierapporten. Dat wordt anders en meer praktisch georganiseerd via de lerende netwerken waar kennis, praktijk en ervaring gedeeld worden.

Het amendement wordt verworpen met 9 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.

Artikel 12 wordt aangenomen met 10 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 13 tot en met 19

Deze artikelen worden zonder opmerkingen unaniem aangenomen met 11 stemmen.

4. Eindstemming

Het ontwerp van decreet inzake gezond en ethisch sporten wordt aangenomen met 10 stemmen bij 1 onthouding.

Philippe DE COENE,
voorzitter

Els KINDT,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

CVP	(historisch) Christelijke Volkspartij (Christen-Democratisch en Vlaams, CD&V)
MEVS	medisch en ethisch verantwoord sporten
MVS	medisch verantwoord sporten
VAK	gesplitst vastleggingskrediet
VEK	gesplitst vereffeningskrediet
WADA	World Anti-Doping Agency

BIJLAGE:

Overzichtslijst van alle lopende uitvoeringsbesluiten
die betrekking hebben op gezond/ethisch sporten

OVERZICHTSLIJST VAN ALLE LOPENDE UITVOERINGSBESLUITEN DIE BETREKKING HEBBEN OP GEZOND/ETHISCH SPORTEN

Medisch en ethisch verantwoorde sportbeoefening

- Decreet inzake medisch [en ethisch] verantwoorde sportbeoefening van 13 juli 2007 (gewijzigd bij de decreten van 21 november 2008 en 25 mei 2012)
  - o -> wordt opgeheven en vervangen door GES-decreet, met uitzondering van de bepalingen die betrekking hebben op de keuringsartsen en keuringscentra enerzijds en de verplichtingen voor sportverenigingen op het vlak van medisch verantwoord sporten, welke bepalingen, omwille van overgangsredenen, worden opgeheven per 1 januari 2015 (de bepalingen inzake de commissie risicovechtporten worden opgeheven per 9 juli 2014 - tot die datum loopt de huidige commissie risicovechtporten)
- Besluit van de Vlaamse Regering van 20 juni 2008 houdende uitvoering van het decreet van 13 juli 2007 inzake medisch [en ethisch (verv. BVR 19 december 2008)] verantwoorde sportbeoefening 20 juni 2008
  - o -> wordt opgeheven met de inwerkingtreding van het GES-decreet (er komt een nieuw uitvoeringsbesluit), met uitzondering van de bepalingen inzake de financiële tegemoetkoming van medische keuring van getalenteerde sporters door keuringsartsen en keuringscentra, welke worden opgeheven per 1 januari 2015.

Risicovechtporten

- Besluit van de Vlaamse Regering ter oprichting van de expertencommissie risicovechtporten van 03 april 2009
  - o Dit besluit wordt opgeheven met ingang van 9 juli 2014, dit is na afloop van de termijn van de huidige commissie. Vanaf die datum wordt een nieuwe commissie risicovechtporten ingericht op basis van de nieuwe GES-regeling (algemene regeling in GES-BVR en oprichting door Minister).
- Benoeming leden van de expertencommissie risicovechtporten van 9 juli 2009
  - o De leden zijn benoemd voor een termijn van vijf jaar, tot en met 8 juli 2014. Daarna vervalt dit besluit.
- Ministerieel besluit houdende vervanging van een lid van de expertencommissie risicovechtporten van 11 oktober 2011
  - o Dit lid is benoemd voor de resterende termijn van vijf jaar, derhalve tevens tot en met 8 juli 2014. Daarna vervalt dit besluit.

Sportmedische keuring

- Ministerieel besluit houdende de wedererkenning van keuringscentra inzake medisch verantwoorde sportbeoefening van 11 oktober 2013
  - o -> besluit heeft ingang vanaf 1 januari 2013 en blijft behouden tot de opheffing van de overeenkomstige bepalingen in het huidige decreet door het GES-decreet, namelijk 1 januari 2015.
- Ministerieel besluit houdende verlening van een vaste toelage voor het jaar 2013 aan acht erkende keuringscentra inzake medisch verantwoorde sportbeoefening van 08 november 2013
  - o -> dit besluit geldt voor 2013 en heeft derhalve geen toepassing meer in 2014. Er komt in principe een nieuw gelijkaardig besluit voor 2014 op basis van de bestaande

regeling die slechts ingevolge het nieuwe GES-decreet, althans op dit punt, wordt opgeheven per 1 januari 2015.

- Ministerieel besluit houdende de vaststelling van de lijst van getalenteerde sporters en houdende de vaststelling van de toelage voor de sportmedische keuring en begeleiding voor elke getalenteerde sporter inzake medisch verantwoorde sportbeoefening van 08 november 2013
  - o -> dit besluit geldt voor 2013 en heeft derhalve geen toepassing meer in 2014. Er komt in principe een nieuw gelijkaardig besluit voor 2014 op basis van de bestaande regeling en, wanneer deze vervalt, vervolgens op basis van de nieuwe GES-regeling van zodra die in werking is. De financiële tegemoetkoming voor getalenteerde sporters blijft met andere woorden behouden in de nieuwe GES-regeling.
- Ministerieel besluit houdende de vastlegging van de toelage per prestatie voor de keuring of begeleiding van getalenteerde sporters inzake medisch verantwoorde sportbeoefening van 18 juni 2009
  - o -> dit besluit wordt opgeheven voor de prestaties verricht vanaf 1 januari 2015

Ethisch verantwoord sporten

- Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvaardiging van de thema's en de richtsnoeren betreffende ethisch verantwoord sporten voor de olympiade 2013-2016 van 21 december 2012
  - o Dit besluit blijft behouden tot en met het jaar 2016 en krijgt een nieuwe rechtsgrond (namelijk het GES-decreet en het GES-BVR). De thema's en richtsnoeren, die op grond van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2012 tot uitvaardiging van de thema's en de richtsnoeren betreffende ethisch verantwoord sporten voor de olympiade 2013-2016 werden uitgevaardigd, blijven voor de voorziene periode behouden, alsmede de verplichting voor de sportfederaties, om minstens een van de thema's en minstens twee van de richtsnoeren, te selecteren en implementeren.

BIJLAGE:

Adviesbrief van het Kinderrechtencommissariaat

Adviesbrief van 5 december 2013 van het Kinderrechtencommissariaat aan de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

1. Begrip en definitie ‘Ethisch Sporten’

In het decreet van 13/07/2007 werd in de definitie van ethisch sporten nog expliciet verwezen naar de rechten van het kind als onderdeel van het geheel van positieve waarden. In het huidige ontwerp van het decreet is dit verdwenen. Nergens wordt verwezen naar kinderrechten of het Panathlon charter.

Het Kinderrechtencommissariaat betreurt dit omdat doorheen het hele decreet de boodschap wordt gegeven dat het bewaren en bevorderen van gezond en ethisch sporten een maatschappelijke opdracht is voor elke sportorganisatie (en dat de Vlaamse Regering bepaalde verplichtingen kan opleggen). Het expliciet vermelden van het kinderrechtenverdrag en/of de Panathlon verklaring zou niet alleen een belangrijk signaal zijn, tegelijkertijd biedt het een inspirerend referentiekader en relevante kapstukken om die maatschappelijke opdracht concreet vorm te geven en kinderen en jongeren daarbij te betrekken.

De voorgestelde definitie - ethisch sporten ter bewaring en bevordering van de individuele integriteit (fysieke, psychische en seksuele), fair play en sociale integriteit (solidariteit, diversiteit en inclusie) - dekt veel klachten die minderjarigen en hun ouders ons melden, met name de klachten over bejegening door trainers, informatie en begeleiding inzake blessurepreventie en blessurebehandeling, pestproblematieken, enz.

Maar de Klachtenlijn van het Kinderrechtencommissariaat ontvangt ook klachten over geen of onvoldoende informatie krijgen over transfermodaliteiten (periode van melden van transfer, periode van aanvragen van transfer). Als gevolg van het gebrek aan informatie of schending van het recht op informatie (zie decreet tot vaststelling van het statuut van de niet-professionele sportbeoefenaar dat de rechten van de minderjarige sporter op het vlak van de contractuele verbintenis, de vrijheidsregeling en de tuchtregeling waarborgt – verhouding tussen beide decreten? Verwijzing?) zijn er minderjarige sporters die moeten rekenen op een onderling akkoord tussen clubs om toch te kunnen overstappen. Het Kinderrechtencommissariaat is er zich van bewust dat jonge sporters niet zomaar in de loop van de competitie van ploeg kunnen veranderen (belang van het team), maar zelfs wanneer een competitie nog niet begonnen is houden clubs soms transfers tegen.

Het Kinderrechtencommissariaat krijgt elk jaar verschillende meldingen over clubs die niet willen meewerken aan een transfer. Ook dat is voor het Kinderrechtencommissariaat onderdeel van ethisch sporten. Immers, voor minderjarigen gaat sporten om meer dan presteren en plezier maken met hun vrienden in een veilige omgeving. Voor minderjarigen gaat sporten ook over het zelf kunnen (mee)beslissen over de club waar ze sporten. De contractuele verbintenis van de minderjarige met een sportclub roept bij melders vragen op. Om lid te worden, moet de minderjarige een overeenkomst sluiten met de sportvereniging, die mee ondertekend wordt door zijn wettige vertegenwoordigers, meestal de ouders. Die overeenkomst regelt de modaliteiten om te kunnen overstappen naar een andere club. Veel melders hebben ethische vragen rond die contractuele verbintenis en het gedwongen karakter ervan. Het Kinderrechtencommissariaat vraagt sportverenigingen om in discussies over transfers het belang van het kind voorop te stellen.

Competitie valt in het water

Negen meisjes tussen 6 en 11 jaar beslissen over te stappen naar een andere waterballetclub. De toekomst van hun club is namelijk hoogst onzeker. Zo is het niet duidelijk wie de kinderen gaat trainen. De club weigert mee te werken aan hun transfer. Daardoor kunnen

ze wel trainen bij hun nieuwe club, maar niet meedoen aan wedstrijden. Want het is de club die de competitievergunning regelt. De ouders deden al een beroep op bemiddeling van de zwemfederatie, maar zonder resultaat. Ook het Kinderrechtencommissariaat probeert te bemiddelen, maar de voorzitter houdt het been stijf. De meisjes moeten wachten tot de volgende transferperiode. Uiteindelijk mogen ze bijna twee jaar geen wedstrijden meedoen.

Bewegingsvrijheid?

Een 16-jarige jongen wil in leiding gaan van de jeugdbeweging. Om daarvoor tijd vrij te maken, wil hij overstappen van zijn huidige voetbalploeg die in een nationale reeks speelt naar een ploeg op een lager niveau. De jongen laat dat in mei weten aan zijn club, maar die weigert zijn transfer. Hij had het in april moeten melden. De jongen vraagt waar hij terecht kan voor bemiddeling en klaagt aan dat de informatie over transfermodaliteiten erg onduidelijk en moeilijk te vinden is. Hij was niet op de hoogte. De jongen voelt zich beknot in zijn vrije tijd. Het Kinderrechtencommissariaat verwijst naar het meldpunt van de Vlaamse voetbalfederatie die bemiddelt bij de club zodat de jongen toch kan overstappen.

2. Kenniscentrum broodnodig

Het volledige hoofdstuk ‘verplichtingen van sportverenigingen’ (onder titel 2 het algemeen kader) is verdwenen. Het vorige decreet was meer dwingend. De overheid lijkt zelf een stap terug te zetten. Daartegenover staat de mogelijkheid om een of meer organisaties te erkennen ter beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling op het gebied van gezond of ethisch sporten. Het Kinderrechtencommissariaat acht dergelijk kenniscentrum broodnodig. In de eerste plaats om goede praktijken rond kinderrechten en sport breder bekend te maken.

Clubs die het recht op participatie ter harte nemen kunnen zo een voorbeeld zijn voor andere sportorganisaties. Het Kinderrechtencommissariaat vindt het dan ook positief dat het ontwerp van decreet expliciet aangeeft dat elke sportorganisatie de maatschappelijke opdracht heeft om participatiestructuren voor minderjarigen te bevorderen en te ondersteunen.